„Danskeren,"

et halvugentlig Nyheds- og Oplysningsblad for det danske Folk i Amerika,

udgivet af

DANISH LUTH. PUBL. HOUSE,
Blair, Nebr.

„Danskeren" udkommer hver Onsdag og Lørdag.

Pris pr. Aargang i De Forenede Stater $1.50; til Udlandet $2.00.

Bladet betales i Forskud. Bestilling, Betaling, Adresseforandring og alt andet angaaende Bladet adresseres:

DANISH LUTH. PUBL. HOUSE,
Blair, Nebr.

Redaktør: Harald Jensen.

Entered at the Post Office at Blair, Nebr., as second-class matter.

Advertising Rates made known upon application.

„Danskeren"

bliver sendt til Subskribenter, indtil udtrykkelig Opsigelse modtages af Udgiverne og al Gæld er betalt, i Overensstemmelse med De Forenede Staters Postlove.

Naar Læserne henvender sig til Folk, der averterer i Bladet, enten for at købe hos dem eller for at faa Oplysninger om det averterede, bedes de altid omtale, at de saa Avertissementet i dette Blad. Det vil være til gensidig Nytte.

Landet i Dødens Skygge.

(Sluttet.)

Saaledes kunde man fortsætte ned gennem Seklerne, indtil Armenien i det 16de Aarhundrede kom i Tyrkernes Vold.

Ja, vil maaske en og anden sige, det var den Gang. Nej, som det var, er det endnu. Det er det forfærdelige ved Armeniens Historie, at dens værste Tildragelser gentager sig uforandrede, maaske blot forværrede den Dag i Dag. Fra 1894 til 97 blev 300,000 kristne Armeniere — eller maaske mange flere — dræbte under alle tænkelige og utænkelige Pinsler. Og Masakrerne kan gentage sig hvad Øjeblik, det skal være. Forberedelserne til dem er altid trufne. Damokles Sværdet hænger i et Haar over Hovedet paa hver eneste Kristen i Armenien.

Men selv om de store Blodbad ikke gentager sig, betyder det ikke andet, end at Tyrkerne har grebet til andre Midler for at udrydde Armenierne. Dels fordi Massemyrderierne i Længden bliver trættende for Morderne selv og dels fordi man vil undgaa at vække den Opmærksomhed, som de store Hekatomber altid maa hendrage paa sig. — Man dræber for Tiden i det smaa og lader som Regel Kurderne besørge det. 50 Mænd fra en Landsby, 30 fra en anden. Det lyder jo af ingenting, forstyrrer ikke et Menneske i hans Middagssøvn — og løber dog op efterhaanden. Desuden udsuger og plager man Armenierne paa alle Maader, bestatter dem langt over, hvad de formaar at betale, udpanter dem, river den fattige Hytte ned over Hovedet paa dem, berøver dem alle Næringsmidler, alle Betingelser for at leve. Ja — og bortfører deres Kvinder. — Eller man konstaterer en farlig Opstand. Nogle Kurdere har været særlig ubarmhjertige overfor en Landsby, har maaske afbrændt alle Kornstakkene — Brødet for hele Vinteren — taget alt Kvæget, eller ført de smaa, fortøjede Piger — Børn paa 10—11 Aar — bort lige for Forældrenes Øjne. Og en Mand — en Fader — har fortvivlet sat sig til Modværge med sine knyttede Hænder — Vaaben er det dem forbudt at bære. Det er Tumult — Oprør. Og Ophavsmanden til det, ikke den kurdiske Agha, men den Armenier, der løftede sin Haand imod ham, slæbes til de Fængselshuler, hvor de, som indtræder, maa lade alt Haab fare. Eller, hvis det er en større Skare Kristne, der har gjort Modstand, kan det blive fornødent at hidkalde regulære Tropper og kvæle Opstanden — nogle fortvivlede Mænds Hævdelse af deres mest uomtvistelige Rettigheder — i Blod, for at faa Ro, Dødens Ro, genoprettet i den eller den stridbare Landsby.

Fremgangsmaaden kan være en anden, Hensigten er altid den samme: Folkets Udrydelse. Armenien er en Nation, som af sine Undertrykkeres Had er dømt til Døden. Det er denne Kendsgerning, som fuldbyrdes lige for vore Øjne. Alt Liv derovre skal slukkes i Dødens Skygge.

Hvad har Europas kristne Stormagter gjort for at hindre dette? De har i 1878 underskrevet en Traktat, ved hvilken de forpligter sig til at vaage over, at de nødvendige Reformer og Forbedringer, som Sultanen lover — deriblandt Religionsfriheds Princip overholdt i sin videste Udstrækning — ufortøvet indføres i Armenien. Og de har siden ladet Landet sønderslide, nedtræde, vande med Blod, martre og lægge øde.

Hvad har den kristne Menighed gjort overfor Folket i Dødens Skygge?

Ja, den har tændt spredte Lysglimt i Armeniens Mørke. Der er kristne Mænd og Kvinder, som er dragne derover for at undervise, trøste læge — først og sidst vidne om Guds Kærlighed. Der er aabnet Hjem for Enker og for nogle af de talløse Børn, der efter Massakrerne ikke havde Reder som Fuglene, Huler som Rævene. Der sendes ret betydelige Bidrag i Penge til det martrede Folk — og der opsendes Bønner for det. Men Menigheden har endnu ikke rejst sig til en samlet stor Bevægelse for Armenien. Har ikke overfor de betrængte Brødre gentaget Pauli Ord til Korinthierne: „I er i vort Hjerte til at dø sammen og leve sammen."

Der er endog kristne Mennester, som siger: „Ja, men er det da en Sag, som Menigheden særlig bør tage op? Som specielt har Bud til dem?" Og der indvendes, at det er ikke ren og stær Kristenforfølgelse — at der er Politik indblandet i den. Ja, vist er der det. Men deri er jo egentlig ingen Undskyldning for ikke at træde til. Thi om Samaritanen, som hjalp den Mand, hvem Røvere — uden mindste Indblanding af religiøse Grunde — havde slaget, har Herren talt det Ord, som Menigheden aldrig kan komme udenom. „Gak du hen og gør ligesaa."

Og desuden — disse Trængsler er i overvejende Grad Religionsforfølgelse. Det kan aldrig bortforklares. Som det før er sagt: ganske vist er det til Dels som Armenierne, disse Mennesker forfølges; thi andre Folk under Tyrkernes Aag gaar det ikke fuldt saa slemt. Men det er som kristne Armeniere. De, som under Forfølgelsen afsvor deres Tro, blev saa godt som aldrig dræbt. Valget blev stillet de fleste Steder. Og naar Mennester med en rasende Morderstare foran sig faar det Tilbud: „En Finger i Vejret — som Tegn paa, at du anerkender den eneste Gud, hvis Profet er Muhamed — og vi slipper dig løs," men dog løfter de tre, bekendende Gud Fader, Søn og Helligaand, for i samme Nu at styrte til Jorden, gennemboret af Daggerter og Knive — naar Mennester under de værste Torturer, med udstukne Øjne, afrevne Øren, gentager nej, nej, nej til at afsværge Kristus, saa længe deres Tunge kan frembringe en Lyd — og dette er sket de tusinde Gange — saa er det Martyrer som dem, vi elsker fra Neros eller Diocletians Forfølgelser, og som deres samtidige Medkristne næsten drev Afguderi med. Men „skal Kærlighed sin Prøve staa", da naar den tidt næppe engang til dem, der burde staa os nærmest.

En anden Side af Sagen, langt værre end den, at Mennester med uligelige Pinsler maa besegle deres Tro — thi deri ligger jo dog det fosteligste Vidnesbyrd — burde her bevæge Menigheden til en energisk Rejsning for Armenien. Det er dette, at mange, under de Dages Trængsler, af Frygt for Tortur og Død, er gaaede over til Islam. Eller har mistet deres Tro. Fædre og Mødre, som saa deres spæde klippede ihjel med Sakse, deres smaa forfærdede Piger slæbt med af Tyrker, har stønnet: „Der kan ikke være nogen Gud," eller har sagt som en af de fortvivlede Kvinder: „Jo, men han er bleven vanvittig, og Djævelen regerer Verden."

Burde ikke Menigheden tage sig dette til Hjerte? Staa op og sige som med een Mund: „Dette *skal* afværges."

Andre Mennester spørger: *Kan* Menigheden hjælpe her? „Formaar den noget" overfor disse Rædsler?

Ja — *burde* den ikke kunne? Har vi i alt Fald „gjort, hvad vi kunde?" — Der er Kristne i Europa, for hvem det Angstens Skrig, der stiger op fra Armenien: „Herre, bekymrer du dig ikke om, at vi forgaa?" er blevet til en Anstødssten, et meget tungt Kors for Tanken. Men langt før burde vi vistnok se det fra den Side: hvad Herren her venter af os. Venter han ikke, at vi overfor denne Nød — næsten uden Lige — skal staa som Moses med de opløftede Arme i en stadig Bønnevagt, indtil „Amalek" er besejret, og Solen ikke „gaar ned", men staar op, endelig staar op over Armenien.

„Det Folk, som sad i Mørke, har set et stort Lys". Maatte Guds Menighed være med til at jage Mørket paa Flugt og berede Dagens Komme over Armenien!

J. M. Sick.

Helte og Heltestorhed fremavler man ikke i Skoler; de maa begunstiges af Livet. Patriotisme fremavler man heller ikke, den maa være medfødt.

Beurmann.

Kirken i San Francisco.

Denne Sag kan efter alle Solemærker faa en god Gænge. Det er saa langt fra, at man i San Francisco kun var i Øjeblikssstemninger, at man tværtimod synes fra ordførendes Side at ville søge Sagen fremmet af al Magt.

„Bien" kommer i sidste Nr. (for 11. Juli d. A.) tilbage dertil og citerer i den Anledning de Bemærkninger, som „Dst." Red. knyttede til „Bien"s første Artikel. Vi skal for ret at holde Sagen frem citere „Bien"s egne Ord igen:

Den skriver om: „Kirken i San Francisco".

„Under denne Titel fremkom vi for et Par Uger siden med en lille Redaktionsartikel, hvori vi paapegede Savnet af en dansk Kirke i denne frodige danske Koloni. Artiklen tiltrak sig en Del Opmærksomhed i lokale Kredse, hvor Sagen nu bliver diskuteret paany.

Men Artiklen har ogsaa tiltrukket sig Opmærksomhed i netop de Steder, hvor den forhaabentlig vil have den forønskede Virkning, og det er med udelt Tilfredshed at vi ser hele Artiklen optaget i Den forenede danske Kirkes Organ („Danskeren", Blair, Nebr.), hvis Redaktion tager kraftig fat paa Sagen med følgende Kommentar."

(Her citeres „Dst."s Bemærkninger.)

Derefter fortsættes der:

„Ogsaa hos Præstestanden i Californien har vore Ord fundet Genklang. Pastor M. N. Andreasen, den danske Præst i Easton, Fresno County, har sendt os følgende:

Ærede Hr. Redaktør! Deres Redaktionsartikel i „Bien" den 27de Juni — foranlediget ved Hr. Waldemar Martens Korrespondance til „Kristeligt Dagblad," — har glædet mig meget, og jeg vil sige Dem Tak for den.

At det er en Skam, at der ikke findes en dansk lutherst Kirke i San Francisco med sine mange Danske, er kun alt for sandt; men Skylden for denne Tingenes Tilstand maa De vist ikke lægge over paa Kirkesamfundene, der ikke sidder inde med store Midler — saaledes som de amerikanske Samfund — hvormed de kan drive Mission.

Den forenede danske evangelisk lutherske Kirke (det største danske Kirkesamfund i Amerika) som jeg tilhører, har alt længe haft sit Øje og Tanke henvendt paa Trangen til en fast ansat ev.-luth. Præst i San Francisco, og det er vor Tanke i en ikke fjern Fremtid, at sende en dygtig og duelig Præst til San Francisco for der — netop som De saa træffende udtaler i Deres Artikel — at „vække eller stabe Interessen" (for Kirken). Den forenede Kirkes Formand, Pastor G. B. Christiansen, Omaha, Nebr., vil i September Maaned aflægge et Besøg i San Francisco for at ordne om muligt med fast Betjening fra vort Samfund, og det *virkelige* længe følte *Savn* til da være bleven afhjulpen.

Imidlertid, Hr. Redaktør! saa holder undertegnede Gudstjeneste, foreløbig een Gang i Maaneden, (den 4de Søndag, i indeværende Maaned den 27de) i en Sal over Tivoli Cafe, 20 Eddy St. Hr. C. G. Larsen, Ejeren af Tivoli Cafe, har vist mig megen Velvillie ogsaa derved, at han har givet os Lokale til fri Afbenyttelse. Ingen ved bedre end jeg, at „en Gang om Maaneden" er som en Draabe i Havet i San Francisco, men det er jo dog en lille bitte Begyndelse, og jeg kan kun trøste mig ved Salmens Ord

„Foragter ej de ringe Dage."

Fra den lille Begyndelse tror jeg, at der vil rejse sig en dansk lutherst Kirke i Deres nydelige By, som jeg er glad ved at kunne gæste maanedlig.

Til Slutning dette: al Paaskønnelse til de norske Samfund for hvad de har forsøgt og forsøger paa at gøre for os Danske i San Francisco og andre Steder; men det er dog norsk Virksomhed, og vi er Danske. *De kan ikke naa til vore Hjerter*, saaledes som en af vore egne, og ret betegnende er en Udtalelse af en dansk Kvinde, der besøger norsk Kirke i San Francisco, men som overværede en af vore Gudstjenester: „Det er en Hvile for Hjerte og Øre, at høre en dansk Prædiken!"

Professor Harald Høffding ved Københavns Universitet skrev for mange Aar tilbage til mig, at der fandtes for alle Mennester, der i Sandhed vilde fremad, vilde *det gode* og sande, et *Samlingspunkt*, et Slægtskab, hvor man under Døgnets Strid alligevel kunde mødes i Enighed for at vie Kræfter til det godes Tjeneste.

Disse Ord kom jeg i Hu! Gid at de maa i Kirkearbejdet blandt Danske i San Francisco gaa i Opfyldelse!

Deres ærbødige, M. N. Andreasen,
Oleander (F. D.) Cal.
Den 5te Juli, 1902.

* * *

Vor Plads tillader os ikke i dette Nr. at føje noget Kommentar til ovenstaaende; men vi skal nok komme tilbage til det ved Lejlighed. Men nu, da Sagen er kommen paa Bane, burde den forfølges, til det forønskede Resultat er opnaaet. Vi tror, at Indsendelser til dette Blad i ikke ringe Grad vil bidrage til at vække Interesse for Sagen, og enhver, som maatte ønske at udtale sig desangaaende, kan finde Lejlighed dertil i „Bien"s Spalter."

„Dst." kan med den største Glæde hilse disse Tegn paa, at der dog nu skal kunne strides frem med gode Udsigter for et Missions- og Kirkearbejde i den store Vestkystby — og hvad vi efter fattig Evne kan medvirke, skal blive givet af et glad Hjerte.

Blot vort Folk i de Egne, hvor Evangeliet allerede længe har lydt paa Modersmaalet, nu vilde se, at Herren kalder til Arbejde. Saa skal hans Trofasthed staa vaagen over os Dag og Nat.

Grundstensnedlæggelse.*)

Første Juli er bleven en mindeværdig Dag i Hutchinsons Historie, thi paa den Dag blev Grundstenen til den ny Skole — „Ansgar College" — lagt. Dagen oprandt med graat og truende Vejr.

Skyerne samlede sig i tykke forte Dynger langs den vestlige Horisont, og mange tænkte, at de vilde spolere Dagens Fest for os, men en stærk Vestenvind drev dem i vild Uorden hen over vore Hoveder og ryddede Himlen —eller som Jyden siger: „Rev æ Himmel aa", saa Solen atter kunde titte ned til os og bringe Solskin paa de mange forventningsfulde Ansigter, som paa den Dag lod sig til Syne.

Kl. 2 Eftermiddag stulde Processionen begynde fra Central Park, og allerede længe før havde mange givet Møde der. Endelig marcherede Musikkorpset frem i Parkens Midte og lod sine Toner lyde hen over den smukke By, som er bleven saa vel kendt af vort Folk, især i Nordvesten. Byens Mayor havde givet Befaling til at standse Arbejde under Festligheden, saa Folket kunde overvære den, og den kunde blive vellykket.

Toget satte sig i Bevægelse. I Spidsen det spillende Korps. Derefter Byens høje Raad og saa mange af Skolens „Board of Trustees," som var til Stede, derefter Festtalerne, og endelig en uoverskuelig Række af Mennester til Fods og til Vogns. Mange var ilede forud for at faa Plads saa nær ved, at de kunde høre Talerne, og da vi kom derop, var de fleste Sæder optagne. Vinden gik nu om til Syd, saa Talerne havde den imod sig, hvilket voldte noget Besvær for at blive hørt, men da de fleste af dem havde prøvet at gaa imod Vinden før, toge de trøstigt fat paa Programmet. — —

Dermed var Festen saa forbi, og gid saa den Skole, paa hvilken der nu bygges videre, indtil den staar som den største og smukkeste danske Skole i Amerika, ret kunde blive til Velsignelse for vort Folk og vor Kirke. Grundstenens Motto er: „For Gud og Kirken!" Og vi haabe, at ved Guds Naade og et kraftigt Arbejde for Sagen, skal det ikke blive tomme Ord.

En Ting kan siges med Sandhed, at paa disse Egne, hvor der kan erholdes et grundigt Kendskab til Sagen, er Skolen bleven Folkets Kælebarn, og det baade iblandt det danske, det tyske og det amerikanske Folk; og det er næppe enhver Skole, som fra sin Begyndelse nyder en saadan Støtte. Vi skylder i Særdeleshed Prof. Foght og Dr. Lenker Tak for den Iherdighed, med hvilken de har arbejdet. De har i Sandhed ikke sparet sig selv. Ved Besindighed og Forstand har de vundet Folkets Velvillie paa Nordvestens Egne, saa dette Foretagende kunde lykkes, og de har ved at se bort fra alle Bihensyn og stiftende Meninger udadtil og styre lige løs paa Sagen, ført den frem, og tillige vundet sig mange Venner, som med Glæde ville staa ved deres Side i Arbejdet. Vi haaber ogsaa, at den Ungdom, som skal komme der, maa blive rigeligt velsignet, og at mange af vore unge ville gæste Skolen, saa at det Antal Elever, som allerede er indmeldt, maa forøges, saa længe der endnu er Plads.

Om Skolens Bygning og Plan er der allerede skrevet saa meget, at jeg ikke behøver at føje noget til, og slutter med en venlig Hilsen til Bladets Læsere.

N. P. Lang.

*) Dette Referat modtog vi først efter at „Dst." havde omtalt Festlighederne — og derfor medtager vi kun deraf, hvad der er nyt eller har særlig Interesse.

„Dst." Red.

Fra Kina.

Af Professor, Dr. Warneck.

Fra Kina kommer — bortset fra nogle smaa Efterspil af Oprør — fremdeles overraskende gunstige Tidender, saa at Frugten af den blodige Udsæd i 1900 allerede er ved at blive kendelig.

Næsten alle forladte Poster er igen besatte. Næsten overalt er de tilbagevendende Missionærer blevne modtagne med Ære. Og talrige er Beretningerne saa vel om de indfødte Kristnes modige Holdning i Trængselstiden, som om de hedenske Kineseres Villighed til at høre Evangeliet nu.

Enstemmig har alle evangeliske Missioner afslaaet enhver Sonebod for de myrdede Missionærer. Til Spørgsmaalet om Skadeserstatning for ødelagt Missionsejendom indtager de en forskellig Stilling.

Nogle kræver eller modtager en saadan Skadeserstatning. Og i mange Tilfælde er Kineserne komne dem frivillig i Møde med et Tilbud, ogsaa med Tilbud om Skadeserstatning til de udplyndrede indfødte Kristne.

Andre har afslaaet enhver Skadeserstatning. Saaledes f. Eks. det britiske Bibelselskab, der har lidt et Tab paa 50,000 Kroner, og Kina Indland-Missionen, hvis Tab er meget større. Ved Budskabet herom sendte Borgmesteren i Kiu-Kiang Bibelselskabet en Gave paa 1300 Kroner tillige med Udtryk for sin Højagtelse. Borgmesteren i Shanghai sendte halvsjette hundrede. Og flere ansete Mandariner tegnede Aarsbidrag paa over 300 Kroner. I Følge Kina Indland-Missionens Erklæring om Afkald paa al Skadeserstatning udstedte Statsholderen over Landskabet Shansi, hvor de fleste Kristenmord havde fundet Sted, et Opraab, som paa hans Befaling blev opslaaet i femten store Byer. Deri kendetegnede han ikke blot med Beundring det højthjertede i denne Handlemaade, men lagde ogsaa Kineserne paa Sinde, hvor dybt de overfor dette maatte skamme sig over deres Voldshandlinger mod Missionærerne og sande, at disse Mænd intet andet vilde end gøre godt imod dem uforskyldt. Han befalede og ventede, at Kineserne i alle Kald og Stænder vilde følge deres gode Forbillede i Fremtiden.

Men alle disse glimrende Retfærdiggørelser for den kinesiske Mission bliver der ikke taget ringeste Notits af i de Dagblade, som i 1900 mistænkeliggjorde denne Mission saa grænseløst.

Literatur.

Vilh. Beck: Min Konfirmationsforberedelse.

(Efter „Kr. Dgbl.")

Endnu en Bog, den sidste, den uigenkaldeligt sidste fra den flittige Haand, der i saa mange Aar sendte i Tusindvis af Art og Breve ud over vort Land, — fra det klare Hoved, der saa forunderlig let saa til Bunds i Guds Ord. — og fra det rige, varme Hjerte, der slog saa kærligt forstaaende for alt Liv i Danmark. Endnu en Bog, den sidste, tilegnet de mange Konfirmander, Vilh. Bech havde, — „Frugten af 45 Aars Arbejde", som der staar, Frugten altsaa af et langt Præsteliv fuldt af rige Erfaringer.

„Vilh. Becks Konfirmander", — er det ikke i Grunden os alle sammen? Mon han ikke kunde tælle dem i Tusinder, som paa en eller anden Maade har „gaaet til Præsten" hos ham i de 45 Aar? — Saa er det da altsaa en Bog til os allesammen og ikke blot til den lille Flok, som fik Lov at sidde i Ørsløv Præstegaards Konfirmandstue.

Dette har ogsaa foresvævet ham selv. Thi som han siger i Fororbet: „jeg har ogsaa tænkt mig, at den kunde være en lille Hjælper for yngre Præster fra en gammel Præst. Og endelig at den kunde være lidt af en folkelig Troslære for Guds Folk".

Ja, „lidt af" en Troslære! Jeg ved jo nok, at det hører til god Stil og Brug at ryste paa Hovedet af Beck som Dogmatiker. Man smiler overlegent og siger: nej, ved De nu hvad, som Dogmatiker var han mildest talt under al Kritik. — Hvis jeg nu var den første, der saa lidt anderledes paa Tingene, var jeg ikke bange for at bevovere mig og sige: ja, ja, tøv nu lidt. Det kan være, at han ikke var saa helt gal paa det Punkt endda! Men jeg tror ikke, jeg er den første, ej heller den eneste, tværtimod! Der er jo nok en hel Del Meninger og Udtalelser, som man ikke kan forstaa eller billige; men det er nu dog vist alligevel en Kendsgerning, at Vilh. Beck som den dybe og rige, gudbevægede og gudbeaandede Mand, han var, ofte saa forunderlig klart og greb paa enfoldig Vis ligetil, hvor mangen stuelærd Vismand gik i Blinde og blev som Daarskabs Spil med al sin sprænglærde Kathedervisdom.

En „Videnskabsmand" var Beck ikke, — ikke i den gængse Betydning — og dog var han dybt forfaren i „den Videnskab, som Gud kun ved, Livet i Guds Kærlighed".

Vilh. Beck kom bagefter med sine sidste Bøger. Da hans Andagtsbog „den lille Skatkiste" kom, var N. P. Madsens Andagtsbog spredt over store Dele af Landet, anbefalet i et Forord af Beck, — og da nu denne hans Bog kommer, er Lynges Troslære „Frelse" — ligeledes med et Forord af Beck — kommen foran. Men Beck kommer dog nok ikke for sent. Der bliver nok baade Husrum og Hjerterum hos de hellige for hans sidste Værker.

Men en Troslære i egentlig Forstand kan man dog ikke kalde denne Bog. Beck forstod nok sin egen Begrænsning, at det egentlig dogmatiske det systematisk-videnskabelige ikke laa for ham, og derfor har han heller ikke villet give os en egentlig Dogmatik i denne Bog, saadan som vi f. Eks. finder den i Lynges ovennævnte Bog.

Men han kalder den jo ogsaa selv „lidt af" en Troslære. Paa den friske og naturlige Maade, der var saa ejendommelig for og saa velgørende hos Vilh. Beck, taler han ganske jævnt og ligefremt med sine Konfirmander om Kristendommens Hovedsandheder. Han tiltaler jo ogsaa sine Læsere saaledes: „Og nu, kære Børn, er jeg færdig med alt, hvad jeg havde at meddele eder."

Man vil altsaa forstaa, at denne Bog ikke bringer et Tilløb til en videnskabeligt udformet Troslære med Begrebsbestemmelser og teologiske Dogmer; men er en velsignet og erfaren gammel Præsts jævne og ligefremme Tale med sine „kære Børn" om Guds Riges Grundsandheder, — „lidt af" en folkelig Troslære.

Mange Sider og mange Steder i undertegnede Anmelders Bog er mærkede med Streger og Dobbeltstreger, der siger „Giv Agt!" — „udmærket" o. s. v. —, af og til findes ogsaa nogle ??, saaledes straks S. 1, hvor Begivenheden i Ap. Gern. 8 nævnes som et nytstl. Forbillede paa Konfirmationen, S. 199, hvor der staar, at Daaben blev indstiftet paa Himmelfartsdagen med Henvisning til Matth. 28 (en meget almindelig Fejltagelse), medens Ordene i Matth. 28 blev talte paa Bjerget i Galilæa, og flere andre Steder; men om „Sjæleløsnen" og andre af Vilh. Becks saakaldte „dogmatiske Uhyrligheder" findes der ikke et Ord.

Stønt og dybt taler han om, hvorledes Ordet „pint" er det eneste Ord, der siges om Jesu Jordeliv i den 2. Artikel, og paaviser derhos klart, hvad vi skal „med det grimme Navn Pontius Pilatus" samme Steds. Og klart taler han om Sakramenternes indbyrdes Forhold, idet han angaaende Synodsforladelsen i Nadveren gør opmærksom paa, at der staar ikke „givet og udgydt til eder", men „for eder", altsaa pegende hen paa Golgathas Offer.

I sin Beskrivelse af Tabernaklet taler han om, at yderst var der Stinddæpper til Børn og til Læ. Mon der ikke har været et af hans lyse Blink i Øjet og en Krusning om Munden, da han skrev: „Men den hellige almindelige Kirke behøver ogsaa „de haarde Huder" til sin Beskyttelse, nemlig saadanne Guds Børn, der har faaet haard Hud til at lægge Ryg til overfor den Storm og Regn, som falder an mod Herrens Helligdom og Folk".

Det gjorde han saamænd trofast, den kære, gamle Ven. Og nu er han borte. Den flittige Haand smuldrer i Graven, og det travle Hjerte er ophørt at banke. Men ogsaa gennem sine Bøger taler han endnu, stønt han er død. — Det slog til, hvad han skrev i Fororbet: „Det bliver vel rimeligvis mit sidste Arbejde"; det skrev han den 8. August. Men det skal ogsaa nok slaa til, hvad han slutter Fororbet med: „Herren har forunderligt langt over min Forventning velsignet mine Bøger. Han vil ogsaa nok velsigne denne."

Vilh. Becks „Erindringer fra mit Liv" gav os Privatpersonen Beck. „Min Konfirmandforberedelse" giver os den fæderlige Lærer og Vejleder. Begge Bøgerne hører sammen og maa findes paa Boghyldерne hos Guds Folk.

Priset være Gud for alt, hvad han gav os igennem Vilh. Beck, ogsaa for denne hans sidste Bog.

A. Fibiger.

Faaes i Danish Luth. Publ. House, Blair, Nebr. Indb. $1.00.

Alter-Malerier

og andre Kunstmalerier, saasom Portraitter, Landskaber samt Sceneskilte- og Marine-Scener o. s. v. udføres smukt og billigt. Bedste og ægte importerede Farver (Tube Colors) og prepated canvas benyttes. Bestillinger modtages paa Tegninger til Mønstre m. v.

H. JENSEN,
25 North Main St., Council Bluffs, Ia.